

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) และ การประเมิน (Evaluation) เป็นกระบวนการที่แตกต่างกันมีจุดหมายไม่เหมือนกัน แต่กระบวนการทั้งสองมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และเมื่อนำแนวคิดและหลักการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) มาประสานใช้ด้วยกันอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า (อื่น ๆ ถ้ามี) สามารถกำกับดูแล ทบทวน และพัฒนางาน พัฒนาท้องถิ่นตามแผนงาน โครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า จึงเป็นการติดตามผลที่ให้ความสำคัญ ดังนี้

๑. ผลการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบแต่ละแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการหรือไม่ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งงบประมาณในการดำเนินงาน

๒. ผลการใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรต่าง ๆ ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าตรวจสอบดูว่าแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาได้รับปัจจัยหรือทรัพยากรทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพตามระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร

๓. ผลการดำเนินงาน ตรวจสอบดูว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ทั้งในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินการตามแผนงานและโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการตามโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๔. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผลเป็นเครื่องมือสำคัญในการทดสอบผลการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าว่าดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ทำให้ทราบและกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดความชัดเจนที่จะทำให้ทราบถึงจุดแข็ง (strengths) จุดอ่อน (weaknesses) โอกาส (opportunities) ปัญหาหรืออุปสรรค (threats) ของแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดจากผู้บริหาร สมาชิกสภา ปลัด/รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า ผู้บริหารระดับหัวหน้าสำนัก/ผู้อำนวยการกอง บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า สภาพพื้นที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนงาน โครงการพัฒนาให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพพื้นแวล้อมในสังคมภายใต้ความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนตำบลบ้านเป้า

บทสรุปของความสำคัญก็คือ ในการไปสู่การวางแผนการพัฒนาในปีต่อ ๆ ไปเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เชิงคุณค่าในกิจการสาธารณะมากที่สุดและเมื่อพบจุดแข็งก็ต้องเร่งรีบดำเนินการและจะต้องมีความสุขุมรอบคอบในการดำเนินการขยายโครงการ งานต่าง ๆ ที่เป็นจุดแข็งและพึงรอโอกาสในการเสริมสร้างให้เกิดจุดแข็งนี้ และเมื่อพบปัญหาและอุปสรรคก็ต้องตั้งรับให้มั่น รอโอกาสที่จะดำเนินการและตั้งมั่นอย่างสุขุมรอบคอบพยายามลดถอยสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรค เมื่อพบจุดอ่อนต้องหยุดและถดถอยปัญหาลงให้ได้ ดำเนินการปรับปรุงให้ดีขึ้นตั้งรับให้มั่นเพื่อรอโอกาสและสุดท้ายเมื่อมีโอกาสก็ต้องใช้พันธมิตรหรือผู้มีส่วนได้เสียในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า ให้เกิดประโยชน์เพื่อดำเนินการขยายแผน โครงการ งานต่าง ๆ พร้อมการปรับปรุงและเร่งรีบดำเนินการ สิ่งเหล่านี้จะถูกค้นพบเพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า โดยการติดตามและประเมินผลซึ่งส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาอย่างเข้มแข็งและมีความยั่งยืน เป็นไปตามเป้าหมายประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างดียิ่ง

๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมุ่งค้นหาแผนงาน โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าสิ่งใดควรดำเนินการต่อไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการ หรือศึกษาระหว่างดำเนินการตามโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นว่ามีปัญหาใดควรปรับปรุงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ติดตามและประเมินผลแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำเนินการเป็นเพราะเหตุใด เกิดปัญหาจากเรื่องใด จึงได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๑. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ซึ่งจะช่วยตอบสนองภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๒. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ สภาพผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้

๓. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเร่งรัด ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของการดำเนินงาน โครงการ การยกเลิกโครงการที่ไม่เหมาะสมหรือหมดความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

๔. เพื่อทราบถึงสภาพการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

๕. เพื่อสร้างความรับผิดชอบของผู้บริหาร ปลัด/รองปลัดผู้บริหารระดับสำนัก/กองทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ที่จะต้องผลักดันให้การดำเนินการตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์กับให้เกิดประโยชน์กับผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชาชนในตำบลบ้านเป่า และชุมชนทั้ง ๑๑ ชุมชนหรือสังคมส่วนรวมมากที่สุด

๖. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จของปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการของสำนัก/กอง/ฝ่ายต่าง ๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๒๙ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดว่า คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า เสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี (๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๑. การดำเนินการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีจำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย

๑) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า คัดเลือก จำนวน ๓ คน

๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า คัดเลือก จำนวน ๒ คน

๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า คัดเลือก จำนวน ๒ คน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ต้องดำเนินการให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑. ประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการกำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาให้เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

๒. ดำเนินการติดตามและประเมินพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลา

๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า เพื่อดำเนินการต่อไป

๒. การกำหนดแนวทางและวิธีการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ได้กำหนดการแบ่งขั้นตอนเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ดังนี้

๒.๑ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการติดตามและประเมินผล การติดตามยุทธศาสตร์และโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะเริ่มดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโครงการที่จะติดตามว่ามีวัตถุประสงค์หลักอะไร มีการกำหนดการติดตามและประเมินผลไว้หรือไม่ (ซึ่งดูได้จากการกำหนดตัวชี้วัด : KPI) ถ้ากำหนดไว้แล้วมีความชัดเจนเพียงใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็นผู้ใช้ผลการติดตาม เป็นต้น จากนั้นศึกษาว่าผู้ใช้ผล การนำผลไปใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อใด ข้อมูลหลัก ๆ ที่ต้องการคืออะไร ต้องการให้รายงานผลอย่างไร มีข้อเสนอแนะในการติดตามผลอย่างไร ซึ่งการศึกษาดังกล่าวอาจใช้วิธีสัมภาษณ์และ/หรือสังเกตแล้วนำมาหนดเป็นวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตาม

๒.๒ วางแผนติดตามและประเมินผล จะนำวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตามงานจาก ข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์ แล้วเขียนรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นหลัก ๆ คือ วัตถุประสงค์การติดตามแหล่งข้อมูล เวลาที่เก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นสร้างเครื่องมือซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม กำหนดการทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

๒.๓ ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องการในขั้นนี้ คือ ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนั้น แม้จะวางแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ดีและได้ข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าในเชิงปริมาณได้น้อยก็ต้องติดตามเพิ่มจนกว่าจะได้ครบขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการติดตามที่กำหนดไว้ แต่ละโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยอาจใช้วิธีการทางสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน เป็นต้น หรืออาจใช้การวิเคราะห์แบบ Matrix การพรรณนาเปรียบเทียบ การเขียน Flow Chart การแสดงแผนภูมิแกนต์ (Gantt Chart) หรืออาจใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกันตามความเหมาะสมของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

๒.๕ รายงานตามแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยรายงานตามแบบที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ การรายงานผลการติดตามแผนงาน โครงการหนึ่ง ๆ อาจมีหลายลักษณะก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ในการรายงานผลการติดตามโครงการอาจเขียนเป็นรายงานเชิงเทคนิคซึ่งประกอบด้วยก็ได้ ความเป็นมาของโครงการที่จะติดตามโดยสรุปวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการติดตาม ซึ่งจะปรากฏในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓

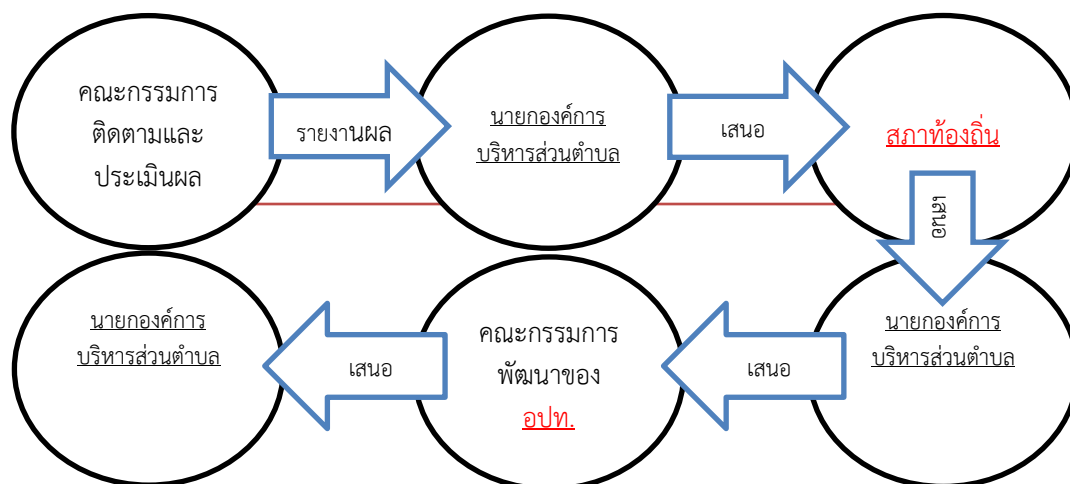
๒.๖ รายงานผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า เสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๒.๗ การวินิจฉัยสั่งการ การนำเสนอเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไขที่ดี หลังจากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า หรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในสำนัก กอง ฝ่ายต่าง ๆ ได้รับรายงานสรุปแล้วจะวินิจฉัย/สั่งการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ได้จากรายงานสรุป ซึ่งอาจกระทำโดยตรงหรือเสนอรายงานตามสายบังคับบัญชาก็ได้ตามความเหมาะสมต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า มีอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า เสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า และคณะกรรมการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ขั้นตอนการรายงานผล

๔. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (Monitoring and evaluation tools for local development plans) เป็นสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์หรือเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผลรวมทั้งโดยการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้คิดสร้างไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล เช่น แบบสอบถามวัดทัศนคติ มาตรฐานประมาณค่า และวิธีการ เป็นต้น และหรือโดยการสร้างเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสังเกตการณ์ (Observation) เป็นต้น โดยอาศัยสภาพพื้นที่ทั่วไป อำนาจหน้าที่ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่ารวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐาน แบบต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นหรือการนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือภาคสนาม ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลที่เป็นจริงต่อไป

๑. กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑.๑ กำหนดกรอบเวลา (Time & Time Frame) โดยกำหนดกรอบระยะเวลา ดังนี้

๑) ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒) สรุปผลการติดตามและประเมินผลในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมาทุกครั้ง

๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าภายในเดือนธันวาคม เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าเสนอสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒ ความสอดคล้อง (Relevance) เป็นความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ (หรือ ผลผลิต) ที่ได้กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องและนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

๑.๓ ความเพียงพอ (Adequacy) กำหนดทรัพยากรสำหรับการดำเนินการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วยคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานตามศักยภาพโดยนำเครื่องมือที่มีอยู่จริงในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่ามาปฏิบัติงาน

๑.๔ ความก้าวหน้า (Progress) กรอบของความก้าวหน้าแผนงาน โครงการต่าง ๆ จะวัดจากรายการที่เป็นโครงการในรอบ ๔ ปี วัดได้จากช่องปีงบประมาณและที่ผ่านมา โครงการที่ต่อเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมา

๑.๕ ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการติดตามและประเมินผลความสัมพันธ์กันระหว่างผลผลิตหรือผลที่ได้รับจริงกับทรัพยากรที่ถูกใช้ไปในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ ขนาด ความจุ พื้นที่ จำนวน ระยะเวลา เป็นต้น

๑.๖ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) เป็นผลที่ได้จากประสิทธิภาพทำให้เกิดผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) ซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือวัดได้เฉพาะเชิงคุณภาพ ซึ่งวัดเป็นความพึงพอใจหรือสิ่งที่ประชาชนชื่นชอบหรือการมีความสุข เป็นต้น

กำหนดแนวทางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการติดตามและประเมินผลมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าทั้งในระดับหมู่บ้านและระดับตำบล และอาจรวมถึงอำเภอและจังหวัดด้วย เพราะว่ามีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ในเชิงการพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวมของจังหวัดเดียวกัน

๒. ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า กำหนดระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๒.๑ ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ระเบียบวิธีในการติดตามและประเมินผลมีองค์ประกอบใหญ่ ๆ ที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล

๒) เครื่องมือ

๓) กรรมวิธีหรือวิธีการต่าง ๆ

๒.๒ วิธีในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๑) การออกแบบการติดตามและประเมินผล การออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนามีเป้าหมายเพื่อมุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น อธิบายหรือควบคุมความผันแปรของโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่จะเกิดขึ้นได้

๒) การสำรวจ (survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากบันทึกหรือทะเบียนที่ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำไว้แล้ว หรืออาจเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลต้องจดบันทึก (record) สังเกต (observe) หรือวัด (measurement) โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะดำเนินการในพื้นที่จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าเป็นข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พฤติกรรม ความต้องการ ซึ่งศึกษาได้โดยวิธีการสังเกตและสามารถวัดได้

๓. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๓.๑ การทดสอบและการวัด (Tests & Measurements) วิธีการนี้จะทำการทดสอบและวัดผลเพื่อดูระดับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่าง ๆ การประเมินการปฏิบัติงาน และแนวทางการวัด จะใช้เครื่องมือใดในการทดสอบและการวัดนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมของโครงการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การทดสอบและการวัดโครงการก่อสร้างถนนลาดยางชนิดแอสฟัลท์ติกคอนกรีต จะใช้การทดสอบตามมาตรฐานทางวิศวกรรมกรรมทาง โครงการจัดงานประเพณีวันเด็ก จะใช้การทดสอบและวัดโดยประเมินผลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นต้น

๓.๒ การสัมภาษณ์ (Interviews) อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์เป็นการยืนยันว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semi-formal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ซึ่งคล้าย ๆ กับการพูดสนทนาอย่างไม่มีพิธีรีตองไม่เคร่งครัดในขั้นตอน

๓.๓ การสังเกต (Observations) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าใช้การสังเกตเพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้ามีการบันทึกการสังเกต แนวทางในการสังเกต และกำหนดการดำเนินการสังเกต (๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านหรือตัวบุคคล ชุมชน มีกิจกรรมร่วมกัน (๒) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) หรือการสังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการสังเกต บันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้เสียในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า

๓.๔ การสำรวจ (surveys) ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็น การรับรู้ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความจำเป็น ความต้องการของประชาชนในตำบลบ้านเป้าคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าจะมีการบันทึกการสำรวจ และทิศทางการสำรวจไว้เป็นหลักฐาน

๓.๕ เอกสาร (Documents) การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และโครงการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาความต้องการของประชาชน

ในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือแนวทางการพัฒนา ตลอดจนเป้าประสงค์ ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน ผลผลิตหรือโครงการ วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า

๕. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ที่สำคัญคือ การนำไปใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างดำเนินโครงการ รองลงมาคือนำไปใช้สำหรับวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีในอนาคต ประโยชน์ต่าง ๆ แยกเป็นหัวข้อได้ ดังนี้

๑. ได้ทราบถึงสภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการ ซึ่งจะทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๒. ได้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีและการดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่นมีปัญหา ทำให้สามารถแก้ไขได้ทุกจุด ตรงเป้าหมายอย่างทันที่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๓. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่าไม่เสียประโยชน์ ประหยัดเวลางบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๔. สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียด ความต้องการ สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่จะนำไปจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอโครงการในเชิงสถิติหรือข้อมูลที่เป็นจริง ทำให้ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรต่าง ๆ

๕. กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำโครงการและรับผิดชอบโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนปรับปรุงรายละเอียด เนื้อหาข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ

๖. การวินิจฉัย สั่งการ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า ปลัด/รองปลัด ผู้บริหารระดับสำนัก/กอง/ฝ่ายต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าสามารถวินิจฉัย สั่งการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รัดกุมมีเหตุมีผล ในการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและตามอำนาจหน้าที่ นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการต่าง ๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไขและป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้

๗. ทำให้ภารกิจต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าแต่ละคน แต่ละสำนัก/กอง/ฝ่ายต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์กรรวมของหน่วยงาน ทำให้เป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้าเกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลัก มีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๘. สามารถรักษาคุณภาพของงานหรือภารกิจให้เป็นไปและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ และประชาชนพึงพอใจเมื่อได้รับการบริการประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า

บทที่ ๒

แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

จุดมุ่งหมายสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น คือ การติดตามและประเมินว่ามีการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติอย่างแท้จริงเพียงใด ผลเป็นอย่างไร เพื่อที่จะสามารถวัดความสัมฤทธิ์ผลของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ในขณะเดียวกันก็สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้สมมติฐานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับต่อไปได้ ดังนั้น การที่จะประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมได้ จำเป็นต้องประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละกลยุทธ์ก่อน เพื่อนำไปสู่การวัดความสำเร็จของแต่ละโครงการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้ว่าการพัฒนาเป็นไปในแนวทางใด บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืนและตอบสนองต่อวิสัยทัศน์หรือไม่ ทั้งนี้ ในขั้นตอนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง อันจะนำมาสูบทสรุปที่ไม่บิดเบือนจากผลการปฏิบัติงานจริงที่เกิดขึ้นองค์กรที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ข้อ ๒๘ ให้ผู้บริหารท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๓ คน
ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๒ คน
ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๒ คน
หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง	จำนวน ๒ คน
ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน ๒ คน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการกรรมการตามข้อ ๒๘ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ ข้อ ๒๙ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามประเมินผลพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสัปดาห์วัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปีแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒.๑ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมประชุม เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น และประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑.๑ การกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑. ความสอดคล้อง (Relevance) ของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่กำหนด

๒. ความเพียงพอ (Adequacy) ของทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมหน่วยงาน
๓. ความก้าวหน้า (Progress) กิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผน โดยมีการติดตามผล
๔. ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับทรัพยากรที่ใช้โดยมีการประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)
๕. ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นการศึกษาถึงผลที่ได้รับ (Effect)
๖. ผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) เป็นการศึกษาประเมินผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการ และการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม
๗. การประเมินผลกระทบ (Impact) เป็นการศึกษาผลที่ได้รับรวมยอด (Overall Effect)

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอำนาจหน้าที่กำหนดมาใช้หรืออาจเลือกใช้ในบางแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นก็ได้ โดยอย่างน้อยต้องสามารถประเมินความสอดคล้อง และสามารถวัดความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจะพิจารณา

๑.๒ การกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจกำหนดแนวทาง ดังนี้

๑. การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) หรือการประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)
๒. การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) หรือการประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

ขั้นตอนที่ ๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๓ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามประเมินผลได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนดำเนินงานจนสิ้นสุดโครงการ

ขั้นตอนที่ ๔ รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาและผลการติดตามและประเมินโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมประกาศผลการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วันและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ขั้นตอนที่ ๕ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจให้ความเห็น/ข้อเสนอแนะในรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นได้

๒.๒ แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการให้เสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย และดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ตามนัยหนังสือ

ดังกล่าวข้างต้นและเอกสารคำอธิบายแนวทางปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถนำเอาแบบสำหรับการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมาใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสม เพื่อรวบรวมรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ และเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป โดยแบบสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีดังนี้

(๒.๑) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในการพัฒนากิจกรรม/โครงการ ตลอดจนกลยุทธ์/แผนงาน ซึ่งตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานจะเป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Processes) ผลผลิต (Outputs) และผลกระทบ (Impacts) อันจะช่วยในการวิเคราะห์การดำเนินงานที่เกิดขึ้น ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการทำงานต่อไป เงื่อนไขสำคัญของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน ก็คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Stakeholders) ในการกำหนดตัวบ่งชี้ เพราะจะเป็นการสร้างความสำเร็จร่วมกัน ตลอดจนการใช้ตัวบ่งชี้เหล่านั้นในการดำเนินการช่วยในการตัดสินใจได้ต่อไป

(๒.๒) แบบบัตรคะแนน (Scorecard Model) แบบบัตรคะแนนของ Kaplan & Norton เป็นแนวคิดที่เชื่อว่า การทำความเข้าใจองค์กร ตลอดจนภาพรวมที่เกิดขึ้นในองค์กรสามารถเห็นได้จากผลลัพธ์และการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น ตัวแบบบัตรคะแนนจึงถูกใช้ในการวัดประสิทธิผลโดยจะพิจารณาจากการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจถึงภาพรวมขององค์กรหรือระบบต่างๆ ขององค์กรที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร โดยใช้เป็นกรอบการวัดและประเมินผลระบบปฏิบัติงานด้วยการมององค์กรรวมหรือภาพรวมที่เกิดขึ้นในองค์กร ซึ่งสามารถแบ่งเป็นองค์ประกอบย่อยๆ เช่น ด้านการเงิน ด้านลูกค้าหรือผู้รับบริการ ด้านกระบวนการภายในองค์กร และด้านนวัตกรรมและการเรียนรู้ ตัวแบบ Scorecard จึงสามารถช่วยองค์กรสามารถพัฒนา เชื่อมต่อและปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ได้ การนำตัวแบบ Scorecard แบบใหม่ หรือ BSC เป็นการมุ่งเน้นความสำคัญของคุณค่าสูงสุดของผู้มีส่วนได้เสีย กระบวนการสู่ความเป็นเลิศ การปรับปรุงให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย

(๒.๓) แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework Model ; RF) เป็นตัวแบบที่สอดคล้องกับการทำแผนกลยุทธ์อย่างมาก ลักษณะของตัวแบบนี้ถือได้ว่าเป็นตัวแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โดยจะพิจารณาว่าแผนกับการปฏิบัติที่เกิดขึ้นเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ อันดูได้จากผลระยะกลาง (Intermediate Result ; Irs) ต่างๆ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การกำหนดเป้าหมายและผลระยะต่างๆ ไว้ก่อนล่วงหน้าเช่นนี้ ทำให้สามารถนำไปพัฒนากลยุทธ์การดำเนินการต่อไปได้ รวมทั้งยังสามารถใช้เป็น เครื่องมือในการติดตามและประเมินผลได้อีกด้วย

(๒.๔) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model) ถือเป็นตัวแบบหนึ่งที่ค่อนข้างแพร่หลายในการประเมินผล ซึ่งตัวแบบดังกล่าวจะช่วยให้การประเมินมีความสอดคล้องระหว่างปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลลัพธ์ กับวัตถุประสงค์ของแผนงาน กิจกรรม โครงการนั้นๆ ตลอดจนมีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ทั้งในลักษณะ Formative และ Summative โดยตัวแบบเชิงเหตุผลจะเกี่ยวข้องกับการประเมินถึงบริบท (Context) การดำเนินการ (Implementation) และผลที่เกิดขึ้น (Outcomes) ตลอดจนครอบคลุมไปถึงผลลัพธ์ ผลที่เกิดขึ้นและผลกระทบ

(๒.๕) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement System ; PPMS) ระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานหรือ PPMS เป็นระบบการประเมินที่มีแนวความคิดคล้ายคลึงกับตัวแบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานเป็นการพิจารณาถึงหน้าที่ของระบบต่างๆ ในลักษณะภาพรวมขององค์กรเพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนา ซึ่งระบบการวัดดังกล่าวจะมองภาพรวมของระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานอันนำไปสู่การพัฒนากรอบความคิดและการสรุปบทเรียนที่เกิดขึ้นต่อไป

(๒.๖) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้น (Problem -Solving Method) การประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้น ถือเป็นวิธีการประเมินที่สำคัญอีกวิธีการหนึ่ง เนื่องจากวิธีการดังกล่าวจะเน้นที่การนำความรู้ที่มีอยู่กลับมาใช้ (Reusable Knowledge) ให้เกิดประโยชน์ ขณะเดียวกันถือเป็นการทดสอบความรู้ที่มีอยู่ว่าเหมาะสมหรือสามารถใช้ได้จริงในสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่ ซึ่งในทางภววิทยา (ontology) แล้วถือเป็นการแสวงหาความรู้ที่ค่อนข้างท้าทาย เพราะเป็นทั้งการตรวจสอบองค์ความรู้และการสร้างองค์ความรู้ใหม่การนำวิธีการแก้ปัญหามาใช้ในการประเมินแผนจึงถูกออกแบบให้มีลักษณะของการประเมินเชิงวิเคราะห์แผนและรูปแบบของเนื้อหางานเกี่ยวกับการวิพากษ์แผน ซึ่งจะใส่หรือนำเข้าไปใช้ในการประเมินแผนนั้นๆ

(๒.๗) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Methods) เป็นวิธีการประเมินที่ให้ความสำคัญกับการกระทำ ทั้งในรูปของการกระทำหรือการตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม/โครงการหรือแผนงานนั้นๆ โดยมุ่งสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งยังให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมติดตามและประเมินผลของโครงการนั้นๆ อีกด้วยการประเมินโดยวิธีการแบบมีส่วนร่วมจึงมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่นและมุมมองของภาคประชาชนที่จะเข้าร่วมตอบสนองและกำหนดแผนงานของโครงการ ตลอดจนรูปแบบการดำเนินการ โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา การวางแผน การปฏิบัติงานและการติดตามและประเมินผลที่เกิดขึ้น รวมถึงการสรุปบทเรียนเพื่อการถ่ายทอดความรู้ต่อไป นอกจากนี้ผลที่ได้ทั้งจากการติดตามและการประเมินผลยังใช้เป็นข้อมูลเสนอต่อผู้กำหนดนโยบายอีกด้วย

(๒.๘) แบบการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ทั้งผลในด้านบวก-ด้านลบ ผลที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจในระดับต่างๆ อันเกิดจากการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดไว้ การประเมินผลกระทบจะช่วยให้ทราบว่าผลการดำเนินอย่างกว้างขวาง เป็นระบบอันกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกฝ่าย โดยการประเมินผลกระทบจะเป็นการวัดถึงผลที่เกิดขึ้น (Outcomes) และผลกระทบต่างๆ (Impacts) ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการว่ามีผล หรืออิทธิพลอย่างไร ทั้งต่อปัจจัยภายในและภายนอก ในขณะเดียวกันก็จะช่วยให้ทราบถึงต้นทุนของกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องใช้ อันจะเป็นสิ่งที่ใช้กำหนดได้ต่อไปว่า ควรจะมีการขยาย ระวัง เพิ่มเติมกิจกรรม โครงการอะไร อย่างไร และนอกจากนี้การประเมินผลกระทบยังให้ทางเลือกในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

(๒.๙) แบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ในการตรวจสอบหรือประเมินถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติ โดยตัวแบบดังกล่าวจะแสดงในรูปของตารางโดยที่ในแนวนอนจะมีระดับแบ่งผลของความรุนแรง และแนวตั้งจะแสดงความถี่ที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะกำหนดอัตราสำหรับความบกพร่องหรือความเสี่ยงที่มีผลต่อความปลอดภัย โดยส่วนใหญ่แล้วตัวแบบดังกล่าวเป็นที่นิยมในทางการแพทย์และสาธารณสุข ซึ่งจะใช้เป็นตัวแบบในการประเมินอัตราความเสี่ยงของโรคหรือใช้ในการติดตาม เฝ้าระวังสุขภาพหรืออุบัติการณ์ของโรคตามพื้นที่ต่างๆ

(๒.๑๐) แบบการประเมินตนเอง (Self-assessment Model) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการกำหนดว่า ในขณะที่องค์กรมีจุดแข็งและจุดอ่อนอย่างไร และแนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนา ซึ่งประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร รวมถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติ โดยตัวแบบการประเมินตนเองมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้ (๑) ประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร (๒) กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักและเป้าหมายย่อย (๓) กำหนดแนวทางการเปลี่ยนแปลง (๔) เลือกแนวทางการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมและเป็นไปได้ (๕) กำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการ และ (๖) ดำเนินการ

(๒.๑๑) แบบอื่นๆ เป็นแบบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้น ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบตามข้อ ๑ - ๑๐ หรือเป็นแบบผสมก็ได้

การติดตาม (Monitoring) จะทำให้เราทราบได้ว่า ขณะนี้ได้มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในระยะใดแล้ว ซึ่งเทคนิคอย่างง่ายที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามได้ เช่น Gant Chart จะทำให้หน่วยงานสามารถติดตามได้ว่า การดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการดำเนินการในช่วงใด ตรงกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ แผนการดำเนินงานประจำปีก็จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามผลการดำเนินการ

การประเมินผล (Evaluation) ต้องมีเกณฑ์มาตรฐาน (Standard criteria) และตัวชี้วัด (Indicators) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินเพื่อให้เกิดความชัดเจน เป็นระบบ มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ ประกอบด้วยเกณฑ์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. เกณฑ์ความก้าวหน้า (Progress)

เป็นการพิจารณาเปรียบเทียบผลของการดำเนินงาน กิจกรรมจากเป้าหมายที่กำหนดตามแผนการประเมินความก้าวหน้ามุ่งที่ตอบคำถามว่า การดำเนินกิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ เป็นไปตามกรอบเวลาหรือไม่ และประสบกับอุปสรรคอะไรบ้าง ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๔ ประการ คือ

(๑) ผลผลิตเทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลา เป็นการวัดส่วนของผลผลิต (Outputs) ของโครงการว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด อาทิ ความยาวของถนนที่สร้างได้ จำนวนแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร สัดส่วนปริมาณงานก่อสร้างเทียบกับเป้าหมายช่วงเวลาที่กำหนด

(๒) จำนวนกิจกรรมแล้วเสร็จ เนื่องจากโครงการประกอบด้วยชุดกิจกรรมต่างๆ มากมายจึงจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดความก้าวหน้า โดยพิจารณาจำนวนกิจกรรมและประเภทของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วทั้งกิจกรรมหลัก กิจกรรมพื้นฐาน กิจกรรมรอง และกิจกรรมเสริมในช่วงระยะเวลาอาจเป็นสัปดาห์ เดือน ไตรมาส หรือระยะของโครงการ (Phase)

(๓) ทรัพยากรที่ใช้ในช่วงเวลา เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าของการใช้ทรัพยากรในโครงการ ซึ่งครอบคลุมด้านงบประมาณโครงการ ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ไป งบประมาณที่อยู่ระหว่างผูกพันเงินงบประมาณและแผนการใช้จ่าย งบประมาณโครงการและอัตราการใช้บุคลากรสัมพันธ์กับเวลาในรูปของคนวัน (Man-month)

(๔) ระยะเวลาที่ใช้ไป เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าเพื่อดูว่าใช้เวลาไปเท่าใดแล้ว และเหลือระยะ เวลาอีกเท่าใด จึงจะครบกำหนดแล้วเสร็จ โดยจะสามารถใช้เป็นเกณฑ์ประเมินและควบคุมกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายด้านเวลา และเพื่อทราบถึงระยะเวลาที่ต้องใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

๒. เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency)

การประเมินประสิทธิภาพ เป็นการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้กับทรัพยากรที่ใช้ไปในการดำเนินงานทรัพยากรที่ใช้ นอกจากงบประมาณแล้ว ยังหมายรวมถึงทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการจัดการและเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๔ ประการ คือ

(๑) สัดส่วนผลผลิตต่อค่าใช้จ่ายเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการเงินของโครงการเพื่อให้ได้ผลที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับการลงทุน ซึ่งจะใช้ได้กับการใช้จ่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมประโยชน์ ลดค่าใช้จ่ายและประหยัดต้นทุนการผลิต

(๒) ผลผลิตต่อกำลังคน เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการผลิตต่อบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่โครงการซึ่งนอกจากจะเป็นตัวชี้ถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานแล้ว ยังแสดงถึงสมรรถนะและศักยภาพของทรัพยากรบุคคลในการดำเนินการโครงการและจะเป็นแนวทางในการปรับขนาดกำลังคนที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมและการเพิ่มเติมขีดความสามารถของบุคลากรในระยะยาวอีกด้วย

(๓) ผลผลิตต่อหน่วยเวลา เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการผลิตในช่วงเวลา อาทิ จำนวนครัวเรือนที่ได้รับการอบรมอาชีพเสริมนอกภาคเกษตรต่อเดือน จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนต่อตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในแต่ละปี จำนวนผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในแต่ละช่วงไตรมาส

(๔) การประหยัดทรัพยากรการจัดการ เป็นตัวชี้วัดความสามารถของโครงการในการประหยัดทรัพยากรทางการบริหารจัดการ อาทิ การปรับลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินโครงการ การตัดทอนขั้นตอนการปฏิบัติซึ่งส่งผลต่อการลดค่าใช้จ่ายของโครงการ การประหยัดค่าพลังงานและค่าสาธารณูปโภคการคิดเป็นร้อยละของค่าใช้จ่ายรวม

๓. เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness)

การประเมินประสิทธิผล เป็นเกณฑ์ที่พิจารณาระดับการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน โดยจากผลลัพธ์จากการดำเนินงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของประชากรของกลุ่มเป้าหมายตามโครงการประกอบด้วยตัวชี้วัด ๔ ประการ คือ

(๑) ระดับการบรรลุเป้าหมาย เป็นตัวชี้วัดว่าโครงการบรรลุเป้าหมายด้านใดบ้างและการบรรลุเป้าหมายส่งผลต่อประชากรเป้าหมายอย่างไร โดยสามารถวัดการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรเป้าหมาย อาทิ การบรรลุเป้าหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม

(๒) ระดับการมีส่วนร่วม เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จโดยให้ความสำคัญกับมิติการมีส่วนร่วม โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลได้ว่ามีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลต่อระดับความสำเร็จมากน้อยเพียงไร และโครงการจะปรับปรุงส่งเสริมการมีส่วนร่วมได้อย่างไร ระดับการมีส่วนร่วมสามารถวัดจากจำนวนประชากร ความถี่ระดับและกิจกรรม ซึ่งครอบคลุมการร่วมตัดสินใจ วางแผนติดตามผล

(๓) ระดับความพึงพอใจ เป็นเกณฑ์วัดระดับการยอมรับ โดยพิจารณาจากสัดส่วนของประชากรเป้าหมายที่พึงพอใจกับบริการภาครัฐ สัดส่วนของครัวเรือนที่พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โครงการ ระดับความพึงพอใจในมาตรการตามโครงการ

(๔) ความเสี่ยงของโครงการ เป็นตัวชี้วัดประสิทธิผล เพื่อดูว่าโครงการมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านใดด้านหนึ่งหรือเป้าหมายรวมของโครงการหรือไม่ซึ่งค่าความเสี่ยงจะประเมินจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมของโครงการหรือไม่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๔. เกณฑ์ผลกระทบ (Impacts)

เป็นการพิจารณาผลกระทบโดยรวมต่อประชากรกลุ่มเป้าหมาย ชุมชน สังคมและหน่วยงานในภาพรวม เป็นผลกระทบระยะยาว ผลกระทบอาจมีทั้งผู้มุ่งหวัง (Intended Impacts) และผลกระทบที่ไม่ได้มุ่งหวัง (Unintended Impacts) ซึ่งอาจเป็นผลด้านบวกหรือด้านลบก็ได้ ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ประการ คือ

๑. คุณภาพชีวิต เป็นตัวชี้วัดผลกระทบต่อการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรกลุ่มเป้าหมาย อาทิ รายได้ ความเป็นอยู่ โอกาสทางการศึกษา การมีงานทำ สุขอนามัย สภาพแวดล้อมของครัวเรือนชุมชน โดยสามารถวัดจากสัดส่วนครัวเรือนหรือประชากรที่ได้รับบริการจากโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีหรือมาตรฐานการดำรงชีวิต

๒. ทัศนคติและความเข้าใจ เป็นตัวชี้วัดผลกระทบโดยมุ่งเรื่องทัศนคติและความเข้าใจของประชากรกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อโครงการ โดยสามารถวัดระดับ (Scale) ทั้งเชิงบวกและลบต่อตัวโครงการเองโดยเฉพาะวัตถุประสงค์และมาตรการนโยบาย ผลประโยชน์ของโครงการ ความพึงพอใจในการรับบริการ และทัศนคติต่อผู้บริหารและเจ้าหน้าที่โครงการ

๓. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นตัวชี้วัดผลกระทบโดยให้ความสำคัญเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย โดยเปรียบเทียบระยะก่อนหลังมีโครงการ อาทิ สัดส่วนของครัวเรือนที่ยอมรับเทคโนโลยีการผลิตที่รักษาสิ่งแวดล้อม จำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบธรรมชาติยิ่งขึ้น การปฏิบัติของยวด ยานโดยเคารพกฎจราจรมากขึ้น การออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้นและลดละพฤติกรรมที่ซื้อสิทธิขายเสียง การลดพฤติกรรมที่มีขอบในการปฏิบัติหน้าที่

๕. เกณฑ์ความสอดคล้อง (Relevance)

เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องมุ่งความสอดคล้อง พิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการหรือสามารถแก้ไขปัญหาตามที่กำหนดไว้แต่ต้นหรือไม่ ซึ่งจำเป็นต้องมีการประเมินความต้องการที่แท้จริง ตลอดจนจะต้องตอบคำถามด้วยว่า แนวทางการพัฒนาและกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาที่เป็นจริงได้หรือไม่ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. ประเด็นปัญหาหลัก ซึ่งพิจารณาจากจำนวนเรื่องหรือประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทั้งที่ได้รับการแก้ไขแล้วและที่ยังไม่สามารถแก้ไข รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตามความเร่งด่วนตามความรุนแรงของปัญหา

๒. มาตรการหรือกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา เป็นตัวชี้วัดความสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นมาตรการระยะสั้นและระยะยาว โดยสามารถดูได้จากมาตรการที่ผู้บริหารโครงการนำมาใช้ตลอดช่วงระยะเวลาของการดำเนินโครงการ และความสอดคล้องกับปัญหาหลัก

๓. ความต้องการหรือข้อเรียกร้องของประชากรกลุ่มเป้าหมาย เป็นตัวชี้วัดถึงความต้องการของผู้รับบริการในการแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ อาทิ คำเรียกร้อง ข้อร้องทุกข์ ให้แก้ไขปัญหาเพื่อสนองตอบประชากรกลุ่มเป้าหมายตามโครงการที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการหรือได้รับความเสียหายจากการดำเนินโครงการ ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดความสอดคล้องในการดำเนินโครงการและสนองตอบต่อความต้องการของประชากรเป้าหมาย

๖. เกณฑ์ความยั่งยืน (Sustainability)

เป็นเกณฑ์การพิจารณาที่สืบเนื่องมาจากความสอดคล้อง โดยพิจารณาระดับความต่อเนื่องของกิจกรรมว่าจะสามารถดำเนินต่อไปได้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายประมาณจากภายนอกโครงการความสามารถในการเลี้ยงตัวเองได้ นอกจากนี้ยังหมายถึงความสามารถในการขยายกิจกรรมไปยังพื้นที่แห่งใหม่ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

(๑) ความอยู่รอดด้านเศรษฐกิจ เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรทางการเงินของโครงการ อาทิ จำนวนงบประมาณของโครงการ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ภาระผูกพัน สัดส่วนค่าใช้จ่ายเทียบกับผลผลิตที่ได้ ปริมาณเงินทุนสำรอง แหล่งสนับสนุนงบประมาณ ปริมาณหรือเงินทุนหมุนเวียน จำนวนและขนาดกองทุนดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของโครงการ

(๒) สมรรถนะด้านสถาบัน เป็นตัวชี้วัดความสามารถของหน่วยงานในการบริหารโครงการพัฒนาองค์กร ประชาชน การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มเป้าหมายในกระบวนการตัดสินใจ การวางแผนงานและบริหารโครงการและการปรับปรุงระเบียบวิธีการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ

(๓) ความเป็นไปได้ในการขยายผล เป็นตัวชี้วัดความยั่งยืนโดยพิจารณาความสามารถในการพึ่งตนเอง โอกาสและช่องทางในการขยายผลการดำเนินโครงการกรณีโครงการประสบผลสำเร็จด้วยดี ทั้งการขยายผลตามแนวราบ กล่าวคือ การเพิ่มกิจกรรมโครงการ การเพิ่มจำนวนประชากรเป้าหมาย การขยายกำลังผลิตของโครงการเดิม และการขยายผลในแนวตั้ง ได้แก่ การขยายพื้นที่โครงการ การขยายเครือข่ายโครงการออกไปทั่วภูมิภาค และการยกระดับโครงการเป็นระดับชาติ

๗. เกณฑ์ความเป็นธรรม (Equity)

เป็นเกณฑ์ที่มุ่งให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม (Social equity) โดยพิจารณาถึงผลลัพธ์ผลกระทบจากการดำเนินโครงการ โดยยึดหลักการว่าประชากรกลุ่มเป้าหมายจะได้รับประกันเรื่องความเป็นธรรม ความเสมอภาคความทั่วถึงในการรับบริการ การจัดสรรคุณค่า (Values) และการกระจายผลตอบแทนที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ประการ คือ

(๑) ความเป็นธรรมระหว่างกลุ่มอาชีพ เป็นตัวชี้วัดความเป็นธรรมโดยให้ความสำคัญทุกกลุ่มย่อยในสังคม อาทิ ความเป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากรแหล่งน้ำแก่กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มอาชีพอื่น การจัดหาตำแหน่งให้กับผู้ว่างงานและผู้ถูกเลิกจ้าง มาตรการลดผลกระทบทางสังคม ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจที่จัดให้แก่ประชากรทุกสาขาอาชีพ

(๒) ความเป็นธรรมระหว่างเพศ เป็นตัวชี้วัดที่ให้ความสำคัญเรื่องความเป็นธรรมระหว่างเพศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มีความสำคัญมากขึ้นในการประเมินโครงการพัฒนา โดยดูว่าการดำเนินโครงการให้ความเสมอภาคระหว่างเพศ หรือมีการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศหรือไม่ โดยสามารถพิจารณาเรื่องความเท่าเทียมในโอกาส บทบาทระหว่างชาย/หญิง การปฏิบัติที่เคารพสิทธิของสตรี

(๓) ความเป็นธรรมระหว่างชนรุ่น เป็นตัวชี้วัดที่เน้นความเป็นธรรมระหว่างชนรุ่น ระหว่างชนรุ่นปัจจุบันและชนรุ่นอนาคต ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการจัดสรร/ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดหาพลังงาน โครงการพัฒนาขนาดใหญ่โครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบด้านสังคม โดยคำนึง ถึงชนรุ่นอนาคต ซึ่งจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจและการดำเนินโครงการในปัจจุบัน

๘. เกณฑ์ความเสียหายของโครงสร้าง (Externalities)

เป็นเกณฑ์ที่สำคัญในการประเมินโครงการเพื่อเป็นหลักประกันว่าการดำเนินโครงการไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบต่อสังคมหรือชุมชน ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

(๑) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลจากการดำเนินการ โดยเป็นการวัดและประเมินเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในช่วงก่อนทำโครงการเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับผิดชอบและมีการชดเชยความเสียหายจากผลกระทบในลักษณะที่เหมาะสม และเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย เพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงให้กับสังคม และเป็นมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้อนุมัติและผู้ดำเนินโครงการ

(๒) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เป็นตัวชี้วัดผลกระทบหรือความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากโครงการพัฒนา ในลักษณะของผลกระทบภายนอก ซึ่งสร้างภาระให้กับประชาชนและชุมชนโดยรอบที่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเป็นต้นทุนทางสังคมที่ต้องเสียไป อาทิ พื้นที่การเกษตรที่ต้องถูกน้ำท่วมเสียหายจากอุทกภัย

(๓) ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายที่เกิดจากการดำเนินโครงการและส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน อาทิ การดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการสูญเสียโครงสร้างแบบแผนและวิถีการดำเนินชีวิตที่ดี ความเสื่อมถอยของขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ความเชื่อ ความเอื้ออาทร ความร่วมมือและความช่วยเหลือเกื้อกูลของชุมชนดั้งเดิม

เกณฑ์และตัวชี้วัดดังกล่าวข้างต้น สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลโครงการซึ่งครอบคลุมมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม มิติด้านการบริหารจัดการ มิติด้านทรัพยากร และมิติด้านสิ่งแวดล้อม เกณฑ์และตัวชี้วัดจะเป็นประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์และโครงการ โดยกำหนดและวัดตัวแปรเฉพาะเพื่อประมาณเป็นตัวชี้วัดรวมของแต่ละแผนยุทธศาสตร์หรือโครงการต่อไป

ห้วงเวลาในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นกำหนดช่วงเวลาในการติดตามประเมินผลโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยตรวจติดตามและประเมินผล พร้อมสำรวจความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินโครงการ โดยให้ประชาชนกรอกแบบประเมินความพึงพอใจและประเมินผลโครงการ แล้วรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสัปดาห์วัน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

บทที่ ๓

วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการพัฒนา เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ข้อ ๒๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า จึงแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ประกอบด้วย

๑. นายสุขุม วรรณวิจิตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุวรรณาราม	ประธานกรรมการ
๒. นายทวี เงินไธสง	สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า	กรรมการ
๓. นายประเสริฐ คำภีลา	สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า	กรรมการ
๔. นายสีบุ ประทุยโย	สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า	กรรมการ
๕. นายทอง เลิศไธสง	ผู้แทนประชาคมตำบล หมู่ ๖	กรรมการ
๖. นางภิญญาลักษณ์ จิโรจนทิพย์	ผู้แทนประชาคมตำบล หมู่ ๑๑	กรรมการ
๗. นางบุญญาธิศา คมวชิรกุล	ผู้อำนวยการองค์การ	กรรมการ
๘. นายไพบุลย์ ด่านไธสง	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๙. นายเพิ่มสุข หล้าสุด	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๐. นางสาวศศิพร รินทะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเป่า	กรรมการ/เลขานุการ
๑๑. นางสาวละมุล ตอบไธสง	หัวหน้าสำนักงานปลัด	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ได้กำหนดแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาความสอดคล้องของโครงการพัฒนากับนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้เห็นภาพรวมของทิศทางการพัฒนาที่องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ได้กำหนดไว้และนำมาใช้เป็นกรอบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จัดทำเป็นรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาในภาพรวมของความสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาในยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๓.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า จะประเมินจากเอกสาร รายงาน สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องและแบบสอบถาม ดังนี้

(๑) การทดสอบและการวัด (Tests & Measurements) วิธีการนี้จะทำการทดสอบและวัดผล เพื่อดูระดับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่างๆ การประเมินการปฏิบัติงาน และแนวทางการวัด จะใช้เครื่องมือใดในการทดสอบและการวัด เช่น การทดสอบและการวัดโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นต้น

(๒) การสัมภาษณ์ (Interviews) อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยวหรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์เป็นการยืนยันว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด คณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องกำหนดแนวทางทางการสัมภาษณ์ด้วย โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semi-formal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal

interview) ซึ่งคล้ายๆ กับการพูดสนทนาอย่างไม่มีพิธีรีตอง ไม่เคร่งครัดในขั้นตอน และลำดับของข้อความ การดำเนินการสัมภาษณ์มักมีเพียงแนวทางการสัมภาษณ์กว้างๆ ที่เป็นสาระสำคัญที่ต้องการ การให้ได้ข้อมูลการติดตามและประเมินผลโดยวิธีการเชิงคุณภาพ ควรสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ๒ วิธี คือ

(๒.๑) การสนทนาตามธรรมชาติ (natural conversation) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบของการสนทนา ระหว่างคณะกรรมการติดตามและประเมินผลกับผู้ให้ข้อมูล เป็นการขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอคำอธิบายเหตุผล และผลของยุทธศาสตร์ที่ได้รับ การสัมภาษณ์แบบนี้นอกจากจะได้ข้อมูลแล้วยังเป็นการพัฒนาสัมพันธภาพที่ดี สร้างความเชื่อถือไว้วางใจในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลอีกด้วย

(๒.๒) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เป็นการสนทนาซักถามผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนในหมู่บ้าน เนื่องจากบุคคลนั้นมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นยุทธศาสตร์มากกว่าคนอื่นๆ มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาท้องถิ่น การวางแผน

(๓) การสังเกต (Observations) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลใช้การสังเกต เพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลต้องมีการบันทึกการสังเกต แนวทางในการสังเกต และกำหนดการดำเนินการสังเกต การสังเกต คือ การเฝ้าดูสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเอาใจใส่และละเอียดถี่ถ้วน โดยใช้ประสาทสัมผัสหลายอย่างพร้อมๆ กัน เช่น ตาหูฟัง ถ้าสิ่งนั้นสัมผัสได้ก็ต้องสัมผัส ในการเก็บข้อมูลเพื่อติดตามและประเมินผลในเชิงคุณภาพนั้นการสังเกตจะกระทำควบคู่กับการจดบันทึก หรือบันทึกภาคสนาม การสนทนา และสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้าน สามารถนำมาวิเคราะห์หาความหมายและอธิบายเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ในปรากฏการณ์ของยุทธศาสตร์ได้ การสังเกตในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

(๓.๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับบุคคล ชุมชนหรือหมู่บ้าน มีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งการสังเกตแบบมีส่วนร่วมนี้มีลักษณะเด่น คือ

- มีเป้าหมายเพื่อการเข้าร่วมกิจกรรม และสังเกตกิจกรรมอย่างละเอียด
- มีความตระหนักถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกิจกรรมนั้นให้ครอบคลุมมากที่สุด และชัดเจนมากที่สุด
- เอาใจใส่ต่อทุกอย่างที่เกิดขึ้น สังเกตให้กว้างขวางที่สุด
- ใช้ประสบการณ์ทั้งในฐานะคนในและคนนอกในเวลาเดียวกัน
- ทบทวนย้อนหลังภายหลังจากการสังเกตในแต่ละวัน
- จดบันทึกอย่างละเอียด

(๓.๒) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) หรือการสังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการสังเกต บันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังเกตและผู้ที่อยู่ในกิจกรรมนั้นๆ ก็ไม่รู้ตัวว่าตนเองถูกสังเกต

(๔) การสำรวจ (surveys) ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็นการรับรู้ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความต้องการของยุทธศาสตร์ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องมีการบันทึกการสำรวจ และทิศทางสำรวจ

(๕) เอกสาร (Documents) การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๒ วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ได้กำหนดแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดังนี้

๑. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ร่วมประชุม เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนา โดยจัดทำแบบการติดตามและประเมินผลเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนา ดังนี้

แบบที่ ๑ : แบบกำกับกำกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (ภาคผนวก ก) เป็นแบบประเมินตนเองในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า โดยจะทำการประเมินหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ได้ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว

แบบที่ ๒ : แบบติดตามผลการดำเนินงาน (ภาคผนวก ข) เป็นแบบประเมินตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า โดยมีกำหนดระยะเวลาในการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานทุกปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

แบบที่ ๓ : แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ (ภาคผนวก ค) เป็นแบบประเมินตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประเมินผลการดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดต่างๆ ตามความเหมาะสมของโครงการและมีกำหนดระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลทุกปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

แบบที่ ๔ : แบบประเมินความพึงพอใจ (ภาคผนวก ง) เป็นแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการหรือผู้เข้าร่วมโครงการต่อการดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ในแต่ละโครงการ โดยจะทำการเก็บข้อมูลหลังสิ้นสุดโครงการ

แบบที่ ๔/๑ : แบบประเมินความพึงพอใจในภาพรวม (ภาคผนวก จ) เป็นแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการหรือผู้เข้าร่วมโครงการต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ในภาพรวม โดยทำการเก็บข้อมูลหลังสิ้นปีงบประมาณ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนาตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น การสังเกต การสำรวจ การตรวจสอบเอกสาร การทดสอบ การวัดและการสัมภาษณ์ เป็นต้น ซึ่งสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่น ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนดำเนินงานจนสิ้นสุดโครงการ รายงานผลและเสนอความเห็น/ข้อเสนอแนะ ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาและโครงการพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมประกาศผลการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วันและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนตุลาคมของทุกปี เมื่อเสร็จสิ้นแผนพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละปีงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ต้องทบทวนข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผล เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าได้ผลเป็นอย่างไร โครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร และเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ตามแผนหรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ การประเมินในขั้นตอนนี้จะทำให้ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของการปฏิบัติงานตามโครงการที่นำมาเป็นบทเรียน (Lessons learned) ที่จะช่วยในการตัดสินใจสำหรับโครงการใหม่ๆ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนาในปีถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๔

ผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รอบเดิระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ โดยใช้แบบรายงาน/แบบการประเมินการติดตามและประเมินผลแผนการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งปรากฏผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ดังนี้

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

ประเด็นการประเมิน	มี การดำเนินงาน	ไม่มี การดำเนินงาน
ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น		
๑. มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๒. มีการจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๓. มีการประชุมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	✓	
๔. มีการจัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๕. มีการจัดประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๖. มีคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	✓	
ส่วนที่ ๒ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
๗. มีการรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญของท้องถิ่นมาจัดทำฐานข้อมูล	✓	
๘. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน	✓	
๙. มีการวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น (SWOT) เพื่อประเมินประสิทธิภาพการพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๑๐. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น	✓	
๑๑. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	✓	
๑๒. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	✓	
๑๓. มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๑๔. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา	✓	
๑๕. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด	✓	
๑๖. มีการอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	✓	
๑๗. มีการจัดทำบัญชีกลุ่มโครงการในแผนยุทธศาสตร์	✓	
๑๘. มีการกำหนดรูปแบบการติดตามประเมินผลแผนยุทธศาสตร์	✓	
๑๙. มีการทบทวนแผนยุทธศาสตร์หรือไม่	✓	

ผลการติดตามและประเมินผลจากคณะกรรมการฯ

.....มีการดำเนินการครบทั้ง ๑๙ ข้อ

วิสัยทัศน์การพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อเป็นสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็นจุดหมายและปรารถนา คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นหรือบรรลุผลในอนาคตข้างหน้า ตำบลบ้านเป่าเป็นตำบลขนาดเล็กที่มีประชาชนส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หนาแน่นและสงบสุข และคาดการณ์ว่าในอนาคตต้องเป็นชุมชนที่สงบสุขน่าอยู่อาศัยและมีทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมดี จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคตดังนี้

“ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านเมืองน่าอยู่ ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ”

พันธกิจ (MISSION)

- ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น
- ส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน
- ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน
- ส่งเสริมการศึกษา
- อนุรักษ์ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

- ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพปัจจัยการผลิตโครงสร้างพื้นฐานทางเกษตรให้มีประสิทธิภาพ
- การได้รับบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกรวดเร็ว
- ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้ที่พอเพียง
- การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างยั่งยืน
- ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและทันสมัย
- ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดีและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์
๒. รายงานผลการดำเนินงาน รอบเดือนธันวาคม ๒๕๖๑-กันยายน ๒๕๖๒

๑. จำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์	ปีที่ ๑ ๒๕๖๑		ปีที่ ๒ ๒๕๖๒		ปีที่ ๓ ๒๕๖๓		ปีที่ ๔ ๒๕๖๔	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	๒๐	๓,๕๖๐,๐๐๐	๒๐	๓,๖๕๐,๐๐๐	๑๙	๒,๙๐๕,๐๐๐	๒๐	๓,๑๐๕,๐๐๐
๒. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑๐๕	๑๒๔,๕๕๓,๓๕๐	๑๐๕	๑๕,๐๘๙,๑๐๐	๑๐๕	๑๑,๒๘๐,๐๐๐	๑๐๕	๘,๑๘๕,๐๐๐
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตที่ดี	๑๓๕	๑๗,๐๖๒,๖๕๐	๑๓๔	๑๔,๒๘๔,๖๐๐	๑๓๔	๑๔,๑๙๔,๖๐๐	๑๓๔	๑๔,๑๙๔,๖๐๐
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๗	๒,๒๖๐,๐๐๐	๑๗	๒,๐๒๐,๐๐๐	๑๗	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๗	๑,๕๐๐,๐๐๐
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	๒๐	๒,๖๔๖,๐๐๐	๒๐	๒,๐๑๐,๐๐๐	๒๐	๒,๔๑๐,๐๐๐	๒๐	๗,๘๑๐,๐๐๐
รวม	๒๙๗	๑๔๘,๑๒๓,๕๐๐	๒๙๖	๓๖,๕๐๘,๗๐๐	๒๙๕	๓๒,๒๘๙,๖๐๐	๒๙๖	๓๔,๗๙๔,๖๐๐

๒. ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นปี และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวนโครงการ					
	โครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนา (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑)	โครงการที่อนุมัติตามข้อบัญญัติ ฯ	โครงการที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ (นำไปปฏิบัติ)	โครงการที่ดำเนินการตามเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	รวมโครงการที่ดำเนินการทั้งสิ้น	
					จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	๒๐	๔	๓	-	๓	๑๕
๒. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑๐๕	๑๓	๑๓	-	๑๓	๑๒.๓๘
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตที่ดี	๑๓๕	๒๔	๒๐	-	๒๐	๑๔.๘๑
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๗	๓	๑	-	๑	๕.๘๘
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	๒๐	๔	๒	-	๒	๑๐
รวม	๒๙๗	๔๘	๓๙	-	๓๙	๑๓.๑๓

สรุป

โครงการที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๔๘ โครงการ

โครงการที่มีในแผนพัฒนา ปี ๒๕๖๒

๒๙๗ โครงการ

คิดเป็นร้อยละ $\frac{๔๘}{๒๙๗} \times ๑๐๐ = ๑๖.๑๖\%$

๒๙๗

สรุปผลการติดตามและประเมินโครงการสำหรับแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

การเบิกจ่ายงบประมาณปี ๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์	งบทติ		เงินสะสม/เงินทุนสำรอง เงินสะสม		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	๑๑๐,๐๐๐	๐.๖๗	-	-	๑๑๐,๐๐๐	๐.๖๗
๒. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑,๘๙๔,๔๐๐	๑๑.๕๖			๑,๘๙๔,๔๐๐	๑๑.๕๖
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตที่ดี	๑๔,๐๒๙,๑๑๐	๘๕.๖๓			๑๔,๐๒๙,๑๑๐	๘๕.๖๓
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓๐,๐๐๐	๐.๑๘	-	-	๓๐,๐๐๐	๐.๑๘
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการตามหลักการ บริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	๓๒๐,๐๐๐	๑.๙๖	-	-	๓๒๐,๐๐๐	๑.๙๖
รวม	๑๖,๓๘๓,๕๐๐	๑๐๐	-	-	๑๖,๓๘๓,๕๐๐	๑๐๐

ผลการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

โครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจประจำปี ๒๕๖๒

โครงการ	ผลการดำเนินงาน			งบประมาณ	
	ดำเนินการเสร็จแล้ว	อยู่ในระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ	งบประมาณที่ได้รับ	งบประมาณที่เบิกจ่ายไปแล้ว
โครงการจัดซื้อรถบรรทุกขยะ	√			๒,๔๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐
โครงการขุดลอกหนองลิม	√			๑,๐๒๐,๐๐๐	๑,๐๒๐,๐๐๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น				๓,๔๒๐,๐๐๐	๓,๔๒๐,๐๐๐

ส่วนที่ ๕

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ได้กำหนดนโยบายการพัฒนา และแนวทางการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า เพื่อให้การบริหารงานได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอันจะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้โดยยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดสงขลา ในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี สิ่งแวดล้อม และการบูรณาการในการร่วมมือประสานกับองค์กรและเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อประสานงานในการพัฒนาท้องถิ่น โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชนในตำบลบ้านเป่า ตามวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านเมืองน่าอยู่ ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน”

ดังนั้น คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า จึงขอรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำในรอบหนึ่งปีของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ระยะเวลาเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ โดยมีรายละเอียดตามยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ

แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการสร้างความปลอดภัยตามถนน	๓๐,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๒	โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	๕๐,๐๐๐	๔๖,๐๐๕	๓,๙๙๕	
๓	โครงการสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนและแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี	๓๐,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	
	รวม	๑๑๐,๐๐๐	๗๖,๐๐๕	๓๓,๙๙๕	

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๒.๑ แผนงานเคหะและชุมชน

ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการปรับปรุงเสริมระดับถนนดิน สายสระขมิ้น ถึงที่นายนายสำอาง หมู่ที่ ๖ บ้านสระแก้ว	๓๔,๙๐๐	๓๑,๐๐๐	๓,๙๐๐	
๒	โครงการระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ หมู่ที่ ๑๑ บ้านส้มโฮง	๑๕๐,๐๐๐	๑๔๘,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๓	โครงการปรับปรุงเสริมระดับถนนดิน สายที่นายนายสมภารถึงที่นางนางดำเครื่อง หมู่ที่ ๖ บ้านสระแก้ว	๓๑,๑๐๐	๓๐,๑๐๐	๑,๐๐๐	
๔	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายถนนเรียบคลองรอบหมู่บ้านถึงหนองคอง หมู่ที่ ๕ บ้านแฮด	๑๔๙,๗๐๐	๑๓๔,๐๐๐	๑๕,๗๐๐	

๕	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีต สายบ้าน ผอ.สุชุม ถึงบ้านนางไพรวลัย หมู่ที่ ๑ บ้านหนองบัวรอง	๑๕๐,๐๐๐	๑๒๘,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	
๖	โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล. หมู่ ๒ ศาลาประชาคมถึงหนองสิม	๑๕๐,๐๐๐	๑๔๘,๐๐๐	๒,๐๐๐	
๗	โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำ ซอยอารีถึงประปา หมู่บ้าน หมู่ที่ ๘ บ้านคุณ	๓๕๒,๕๐๐	๓๕๒,๐๐๐	๕๐๐	
๘	โครงการก่อสร้างท่อถึงสูงประปาหมู่บ้าน (ถึงไฟเบอร์ กลาส ๒ ถึง) หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองบัวรอง	๑๘๗,๕๐๐	๑๘๕,๕๐๐	๒,๐๐๐	
๙	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายบ้าน สระแก้วถึงโคกสำโรง หมู่ที่ ๑๒ บ้านสระแก้ว	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	
๑๐	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตหมู่ที่ ๔ บ้านโสกบก สายบ้านนางม้วนถึงสายต่อเนื่องบ้านส้มโฮง	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	
๑๑	โครงการก่อสร้างถนน คสล. จากประปา-หนองบาก หมู่ที่ ๙	๑๕๐,๐๐๐	๑๔๗,๕๐๐	๒,๕๐๐	
๑๒	โครงการปรับปรุงถนนดิน สายที่นานางบุญช่วยถึงที่ นานายสมพร หมู่ที่ ๖ บ้านสระแก้ว	๘๘,๗๐๐	๘๕,๐๐๐	๓,๗๐๐	
๑๓	โครงการก่อสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก สายที่นานาย ไสว - ถนนทางหลวง ๒๐๖๑หมู่ที่ ๓ บ้านดอนกลาง	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	
	รวม	๑,๘๙๔,๔๐๐	๑,๗๘๒,๐๐๐	๑๑๐,๓๐๐	

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี
แผนงานสังคมสงเคราะห์

ลำดับ ที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	๘,๐๓๑,๖๐๐	๘,๐๙๔,๕๐๐	๑,๑๐๐	โอนงบประมาณ ๖๔,๐๐๐ บาท
๒	โครงการสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้พิการ	๒,๒๕๖,๐๐๐	๒,๒๐๔,๘๐๐	๕๑,๒๐๐	
๓	โครงการสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	๑๔๔,๐๐๐	๑๑๓,๐๐๐	๓๑,๐๐๐	
๔	โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๐	
	รวม	๑๐,๔๘๑,๖๐๐	๑๐,๕๖๒,๓๐๐	๘๓,๓๐๐	

แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ลำดับ ที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการป้องกันการถูกล่อลวงเด็กและเยาวชน	๑๐,๐๐๐	๙,๒๓๐	๗๗๐	
๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ประชาชน ในตำบล	๓๐,๐๐๐	๑๗,๕๘๐	๑๒,๔๒๐	
๓	โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	๔๐,๐๐๐	๓๖,๖๘๐	๓,๓๒๐	
	รวม	๘๐,๐๐๐	๖๓,๗๖๐	๑๖,๕๔๐	

แผนงานสาธารณสุขมูลฐาน

ลำดับ ที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการควบคุมป้องกันและระงับโรคติดต่อ	๑๐๐,๐๐๐	๙๒,๓๐๐	๗,๗๐๐	
๒	โครงการรณรงค์และการบริหารจัดการขยะ	๖๐,๐๐๐	๑๙,๓๓๐	๔๐,๖๗๐	
๓	โครงการรณรงค์และป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	๔๐,๐๐๐	๓๕,๖๕๕	๔,๓๔๕	
๔	โครงการอบรมประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้	๒๐,๐๐๐	๑๙,๑๕๐	๘๕๐	
๕	โครงการพัฒนาหมู่บ้านน่าอยู่	๔๗,๐๐๐	๔๖,๑๕๐	๘๕๐	
	รวม	๒๖๗,๐๐๐	๒๑๒,๕๘๕	๕๔,๔๑๕	

แผนงานการรักษาความสงบภายใน

ลำดับ ที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการรณรงค์ขับขี้ปลอดภัยและลดอุบัติเหตุ บนท้องถนน	๔๐,๐๐๐	๙,๕๐๐	๓๐,๕๐๐	
	รวม	๔๐,๐๐๐	๙,๕๐๐	๓๐,๕๐๐	

แผนงานการศึกษา

ลำดับ ที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการสนับสนุนอาหารกลางวัน	๗๒๐,๗๙๐	๗๖๕,๐๙๐	๕๕,๗๐๐	
๒	อุดหนุนอาหารกลางวัน	๑,๑๖๖,๐๐๐	๑,๑๕๔,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	โอนงบประมาณ เพิ่ม๓๐,๐๐๐
๓	โครงการสนับสนุนอาหารเสริม (นม)	๘๒๕,๑๒๐	๖๘๗,๓๗๐.๑๘	๑๓๗,๗๔๙.๙๔	
	รวม	๒,๖๑๑,๙๑๐	๒,๖๐๖,๔๖๐.๑๘	๑๐๕,๔๕๐.๘๔	

แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ

ลำดับ ที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการจัดงานประเพณีลอยกระทงประจำปี	๑๓๐,๐๐๐	๑๒๙,๘๐๐	๒๐๐	
๒	โครงการสืบสานประเพณีวิถีอีสานวัฒนธรรมไทย	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๐	
๓	โครงการจัดงานประเพณีวันเข้าพรรษา	๑๐๐,๐๐๐	๙๙,๗๐๐	๓๐๐	
๔	โครงการวันเด็กแห่งชาติ	๑๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	
	รวม	๔๖๐,๐๐๐	๓๕๙,๕๐๐	๑๐๐,๕๐๐	

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนงานการเกษตร

ลำดับ ที่	โครงการ	งบประมาณ	ใช้ไป	คงเหลือ	หมายเหตุ
๑	โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	๓๐,๐๐๐	๒๙,๙๓๐	๗๐	
	รวม	๓๐,๐๐๐	๒๙,๙๓๐		

ส่วนที่ ๔
สรุปผล ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะ

---

๑. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

๑.๑ ความสำเร็จการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

๑.๑.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาด้านเศรษฐกิจ

☞ มีการจัดกิจกรรมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชน

☞ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

☞ มีการจัดเวทีประชาคม เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการการเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ซึ่งเป็นการส่งเสริมกระบวนการประชาคม โดยรับฟังความคิดเห็นเสียงส่วนใหญ่ และเคารพเสียงส่วนน้อย

๑.๑.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

☞ มีการดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐานในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนมีการคมนาคมที่สะดวก รวดเร็ว น้ำไม่ท่วมขัง

๑.๑.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

☞ มีการส่งเสริมและสนับสนุนด้านสาธารณสุขให้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า

☞ ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแล ช่วยเหลือ เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

☞ มีการตั้งจุดตรวจเพื่อบริการประชาชนในช่วงเทศกาล เพื่อรณรงค์การขับขี่ปลอดภัยและลดอุบัติเหตุบนท้องถนน

☞ มีการอนุรักษ์ ประเพณีส่งเสริมให้ประชาชนเห็นคุณค่า ร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติและของท้องถิ่น

☞ สนับสนุนอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดและโรงเรียนในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเป่า เพื่อให้นักเรียนได้รับอาหารกลางวันและได้ดื่มนม อย่างพอเพียงและมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

๑.๑.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

☞ มีการจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรู้จักการรักษาธรรมชาติและเป็นการปลูกทดแทนต้นไม้เก่าที่ถูกทำลาย

๑.๑.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

☞ ยังไม่มีการดำเนินการ

๑.๒ ความสำเร็จการพัฒนาตามโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ห้วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่า ได้ดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้จำนวน ๔๘ โครงการ จากโครงการทั้งหมด ๒๙๗ โครงการ ซึ่งเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่ตั้งไว้ ซึ่งโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ได้ตั้งเป้าหมายจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๒

๒. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรค

๑) จำนวนของโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมาก เกินศักยภาพที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป่าจะสามารถดำเนินการได้ทุกโครงการ ทำให้ร้อยละขอโครงการที่ทำได้น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒) งบประมาณเงินอุดหนุนเข้าช้าและน้อย ทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการพัฒนาที่มีอยู่ในข้อบัญญัติในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๑- มีนาคม ๒๕๖๒ ได้ การดำเนินการจะสามารถทำได้ช่วงเดือนเมษายน - เดือนกันยายน ๒๕๖๒

ข้อเสนอแนะ

๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ต้องเรียงลำดับความสำคัญของโครงการ และงบประมาณ รวมถึงสถานะการคลัง ในการกำหนดโครงการจะบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีนั้น ๆ เพื่อให้มีการดำเนินโครงการได้ตามแผนร้อยละเพิ่มขึ้น มีจำนวนโครงการที่ไม่ได้ดำเนินการน้อยลง

๒) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น